

ści, jej drogowskazy brzmią: posłuszeństwo - pilność - uczciwość - porządek - ofiarność oraz miłość do ojczyzny". Wszystkim tym cnotom zacny Kapłan hołdował całe życie, a za głoszenie tych cnót został właśnie uwięziony. W dali widać było ośnieżone szczyty Alp. Cała przyroda tętniła majestatem i spokojem. Była to dodatkowa tortura dla więźniów. Widzieć piękno przyrody i samemu znajdować się na dnie poniżenia i być otoczonym murem nienawiści oprawców!

W obozie ksiądz Henryk spotyka swoich wikarych. Przebywają tam zarówno ostatni współpracownik księdza Henryka wikary ks. Bernard Woltman, jak i poprzedni wikariusze: ks. Bolesław Wyszyński oraz ks. Marian Walorek. Władze totalitarnej III Rzeszy wiedzą, że droga do zniszczenia narodu polskiego wiedzie poprzez unicestwienie jego przywódców duchowych.

Archidiecezja Poznańska spłynęła krwią, ustępując w tragicznym bilansie strat tylko diecezji wrocławskiej. „Według A. Urbańskiego z archidiecezji poznańskiej zginęło wskutek działań wojennych, w bezpośredniej i pośredniej eksterminacji 219 księży, co stanowi 32,1% ich stanu liczbowego z dnia 31 sierpnia 1939 r. Śmiercią naturalną zmarło dalszych 52 księży. Prawdopodobnie u części z nich przyspieszyły zgon przeżycia okupacyjne” (A. Urbański, Duchowni w Dachau, s. 11).

Jednym z tych, którzy nie przeżyli, był ks. Henryk Koppe. Nigdy już nie miał powrócić do swojego Puszczykowa, zobaczyć lasy sosnowe, jeziora, zakola Warty. Nigdy też nie miał już sprawować mszy św. przed ołtarzem poświęconym Wniebowziętej. Zawsze był słabego zdrowia. Przejścia pierwszej wojny światowej, następnie ciężka praca osłabiły jego siły. Nie przeżył piekła niemieckich obozów koncentracyjnych.

Dnia 1 września 1942 r. (niektóre źródła podają datę 31 sierpnia 1942 r.), w trzynastą rocznicę objęcia parafii w Puszczykowie oraz w trzecią rocznicę napadu na Polskę, ks. Henryk Koppe, pierwszy proboszcz puszczykowski, zakończył życie.

Andrzej Bartsch

Źródła

1. Adressbuch der Provinzial Hauptstadt Posen 1890.
2. Adressbuch der Provinzial Hauptstadt Posen 1906.
3. Adressbuch der Provinzial Hauptstadt Posen 1914.
4. Książka adresowa handlu i przemysłu polskiego w obrębie niemieckiego państwa. Rocznik I (1896-1897), Berlin.
5. Akta personalia ks. Henryka Koppego. AAP-KA 9348, OK 120.
6. „Miesięcznik Kościelny dla Archidiecezji Gnieźnieńskiej i Poznańskiej”. Rocznik XXXVII/1922 rok, nr 3/4, s. 19 i in.
7. Spis pomordowanych Polaków w obozie koncentracyjnym w Dachau. Opracował ks. Edmund Chart, wyd. „Słowo Polskie”, Dachau-Freimann-Dillingen 1946.
8. Marian Kasprzycki, Losy duchowieństwa Archidiecezji Poznańskiej w okresie hitlerowskiej okupacji (1939-1945). Praca magisterska napisana pod kierunkiem naukowym prof. dra Czesława Łuczaka w Zakładzie Historii Gospodarczej Instytutu Historii UAM w Poznaniu, Poznań 1976.
9. Domagała, Jacewicz. Ci, którzy przeszli przez Dachau - Duchowni w Dachau, Warszawa 1957.
10. Bedrich Hoffman, A kto voś zabije, s. 529.
11. Reimund Schnobel, Die Frommen in der Hlle, Angabe nach der Nummer des Verzeichnisses.
12. Eugen Weiler, Die Geistlichen in Dachau - sowie in anderen Konzentrationslager und in Gofngnissen, Missionsdruckerei St. Gabriel, A-2340 Mding.
13. A. Urbański, Duchowni w Dachau, s. 111.
14. Relacje parafian Puszczykowa, m.in. autora wspomnień.

Uwaga Ptakoluby i pozostali Miłośnicy Przyrody!

Późna wiosna i początek lata to okres opuszczania gniazd przez nowe pokolenie naszych skrzydlatych przyjaciół. Zdarza się, że świeżo opierzony maluch spadnie na ziemię i nie potrafi z powrotem wdrapać się na bezpieczną gałązkę. Pomóżmy mu w tym, posadźmy na najbliższym krzaku.

Jeśli ptak nie jest poraniony, nie należy go zabierać do domu. Powinien pozostać w swoim środowisku, a rodzice odnajdą go i nakarmią lepiej niż my.

Ptaki chore, z widocznymi ranami, można próbować podleczyć, ale pamiętajmy, że ptasia dieta różni się zasadniczo od naszej. Ptaki można karmić owadami i ich larwami, okruszynami jaja gotowanego na twardo, drobinami świeżego mięsa. Nie wolno ptakom dawać chleba, ziemniaków i innych przysmaków z naszego stołu.

W przypadku wątpliwości dobrze jest poradzić się fachowca (np. weterynarza lub ornitologa).

Krzysztof Paszkowski

Wstępne dane spisu

Gminne Biuro Spisowe w Puszczykowie informuje, że zgodnie z ustawą o narodowym spisie ludności i mieszkań oraz powszechnym spisie rolnym w dniu 8 czerwca 2002 roku zakończyło czynności spisowe na terenie Puszczykowa.

Według wstępnych danych ogólna ilość spisanych mieszkań wyniosła 2450, a osób - 8857. Odmówiło udzielenia odpowiedzi spisowych 45 osób.

Miejski Komisarz spisowy wraz z Członkami Biura Spisowego a także w imieniu wszystkich rachmistrzów pragnie bardzo gorąco podziękować mieszkańcom Miasta za życzliwe przyjęcie, miłą atmosferę, wyrozumiałość i pomoc okazaną w czasie trwania spisu.

Wojciech Ewicz

Mieszkańcy Miasta proszą, aby w soboty i niedziele nie kosić trawników.

ZAMINIĘ MIESZKANIE WŁASNOŚCIOWE

trypokojowe w dobrym stanie w Poznaniu
na mały domek w Puszczykowie (może być do remontu)

tel. 0605-834-112, 835-11-06

PRZEDSIĘBIORSTWO HANDLOWO-USŁUGOWE ROBÓT INSTALACYJNO-INŻYNIERYJNYCH

60-593 Poznań, ul. Radosna 62, tel./fax (61) 848 05 82

CENTRUM NAUKI JĘZYKÓW OBCYCH

„PERFEKT”

Zaprasza dzieci od lat 5, młodzież i dorosłych.

- przygotowanie do matury i egzaminów wstępnych
- różne poziomy zaawansowania
- mała liczba uczniów w grupach
- nauka w komfortowych warunkach

Zapisy na rok szkolny 2002/2003 od 1 lipca.

Mosina, ul. Strzałowa 3
tel. 0501-015-463, 81-33-115